

Lodewijk XIV van Frankrijk: Saint-Germain-en-Laye, 5 september 1638 – Versailles, 1 september 1715

Ook bekend als Lodewijk de Grote (Frans: Louis le Grand) of de Zonnekoning (Frans: le Roi-Soleil), was koning van Frankrijk en van Navarra.

Koning van Frankrijk co-vorst van Andorra

Periode: 1643-1715

Voorganger: Lodewijk XIII

Opvolger: Lodewijk XV

Hertog van Luxemburg

Periode: 1684-1698

Voorganger: Karel II

Opvolger: Karel II

Vader: Lodewijk XIII

Moeder: Anna van Oostenrijk

Dynastie: Bourbon

Lodewijk begon zijn persoonlijke regering van Frankrijk in 1661 na de dood van zijn eerste minister, de Italiaanse kardinaal Jules Mazarin. Hij was een voorstander van de theorie van het droit divin, die pleit voor de goddelijke oorsprong en tegen beperking van vorstelijke heerschappij. Lodewijk zette het werk van zijn voorgangers van het vormen van een gecentraliseerde staat bestuurd vanaf de hoofdstad voort. Hij wilde de overblijfselen van het feodalisme, die volhardden in delen van Frankrijk, elimineren. Door de adellijke elite te dwingen in zijn imposante Kasteel van Versailles te verblijven slaagde hij er in de aristocratie aan zich te binden. Vele edelen hadden deelgenomen aan de Fronde, een opstand tijdens de minderjarigheid van Lodewijk. Op deze manier versterkte hij een systeem van absolute vorstelijke heerschappij in Frankrijk die zou duren tot de Franse Revolutie.

Kasteel van Versailles in 1643

Het gereconstrueerde paradebed van Lodewijk XIV

Het kasteel met enorme tuinen, vele waterwerken en fonteinën kostte fortuinen. In totaal zo'n 80 miljoen livres. Een livre was ongeveer 490 gram zilver. Naar de huidige maatstaven zou het om zo'n 700 miljoen euro gaan. Aan de andere kant zorgde het ook voor werkgelegenheid. In sommige jaren werkten er 22.000 arbeiders aan de bouw.

In 1660 trouwde Lodewijk XIV met Maria Theresia van Oostenrijk (1638-1683), bij wie hij zes kinderen kreeg:

- Lodewijk van Frankrijk, "Dauphin van Frankrijk" (1 november 1661 - 14 april 1711), beter bekend als le Grand Dauphin
- Anne Elisabeth van Frankrijk (18 november 1662 - 30 december 1662)
- Marie Anne van Frankrijk (16 november 1664 - 26 december 1664)
- Marie Thérèse van Frankrijk, "Madame Royale" (2 januari 1667 - 1 maart 1672)
- Filips Karel (5 augustus van Frankrijk 1668 - 10 juli 1671), hertog van Anjou
- Lodewijk Frans van Frankrijk (14 juni 1672 - 4 november 1672), hertog van Anjou

Lodewijk XIV had ook vele verschillende kinderen bij meerdere maîtresses, waaronder vier bij Louise de La Vallière:

- Karel (19 november 1663 - 1665)
- Filips (7 januari 1665 - 1666)
- Marie Anne (2 oktober 1666 - 3 mei 1739), mademoiselle de Blois, huwde Lodewijk Armand de Bourbon, Prins van Condé.
- Lodewijk (3 oktober 1667 - 1683), graaf van Vermandois.

Zeven kinderen bij Madame de Montespan:

- Louise Françoise (1669 - 1672)
- Lodewijk Auguste (31 maart 1670 - 14 mei 1736), graaf van Eu en hertog van Maine.
- Lodewijk Caesar (1672 - 10 januari 1683), graaf van Vexin
- Louise Françoise (1 juni 1673 - 16 juni 1743), gehuwd met Lodewijk III van Bourbon, prins van Condé.
- Louise Marie Anne (12 november 1674 - 15 september 1681)
- Françoise Marie (25 mei 1677 – 1 februari 1749), gehuwd met Filips II, hertog van Orléans, en zoon van Filips van Orléans, hertog van Orléans, regent van Frankrijk.
- Lodewijk Alexander (6 juni 1678 - 1 december 1737), hertog van Toulouse

De zonen die Lodewijk XIV had bij Madame de Montespan werden allen vernoemd naar beroemde heersers. Lodewijk August naar keizer Augustus, Lodewijk Caesar naar Julius Caesar en Lodewijk Alexander naar Alexander de Grote. En hun voornaam hebben ze natuurlijk te danken aan hun vader, ook een beroemd heerser. De betachterkleinzoon van Françoise Marie van Bourbon, Lodewijk Filips, was de laatste koning van Frankrijk.

Lodewijk had ook een kind bij Marie Angélique de Scorailles:

- Een zoon (1679).

In 1684 hertrouwde Lodewijk na de dood van koningin Maria Theresia met Madame de Maintenon. Uit dit huwelijk kwamen geen kinderen voort.

De Zonnekoning werd geplaagd door ziektes (nierstenen en jicht). Bij het trekken van een kies kwam een groot deel van de bovenkaak mee, waarbij even voor zijn leven werd gevreesd. Deze en andere pijnlijke ingrepen doorstond hij. Fysieke moed kon hem niet ontzegd worden; tot zijn vijftigste ging hij zelf mee op veldtocht. Daarna kreeg hij veel last van zwaarlijvigheid.

In 1685 keek Lodewijk nog vanaf de zilveren troon van Versailles neer op de vernederde doge van de republiek Genua. Vier jaar later moest hij die troon wegens geldgebrek laten omsmelten. Hij zag zijn zoon Lodewijk en kleinzoon Lodewijk en diens vrouw Maria Adelheid van Savoye en twee van hun kinderen kort na elkaar sterven. Na het overlijden van de tweede kleinzoon Karel hing het voortbestaan van de dynastie af van één enkel achterkleinkind, de latere Lodewijk XV. Er dreigde een

machtsstrijd tussen de Orléans-tak en de bastaarden (gesteund door Madame de Maintenon), ingeval ook de jonge erfgenaam zou sterven. Dat gebeurde niet, wellicht door toedoen van diens gouvernante, madame de Ventadour, die niet toeliet dat de koninklijke dokters de kleine behandelden (medische behandeling was in die tijd een belangrijke doodsoorzaak). Lodewijk werd in zijn laatste jaren geplaagd door allerlei pijnlijke kwalen zoals jicht. Hij bezweek ten slotte aan een geïnfecteerde wond die zich tot het zeer pijnlijke gangreen ontwikkelde. Lodewijk XIV overleed vier dagen voor zijn 77e verjaardag.

Lodewijk XIV

A highly stylized, cursive handwritten signature of Louis XIV. The signature is written in black ink and features large, sweeping loops and flourishes, characteristic of the king's personal handwriting.

Handtekening

Wapen van Frankrijk en Navarra van 1589 tot 1790